

Siguranța pacienților

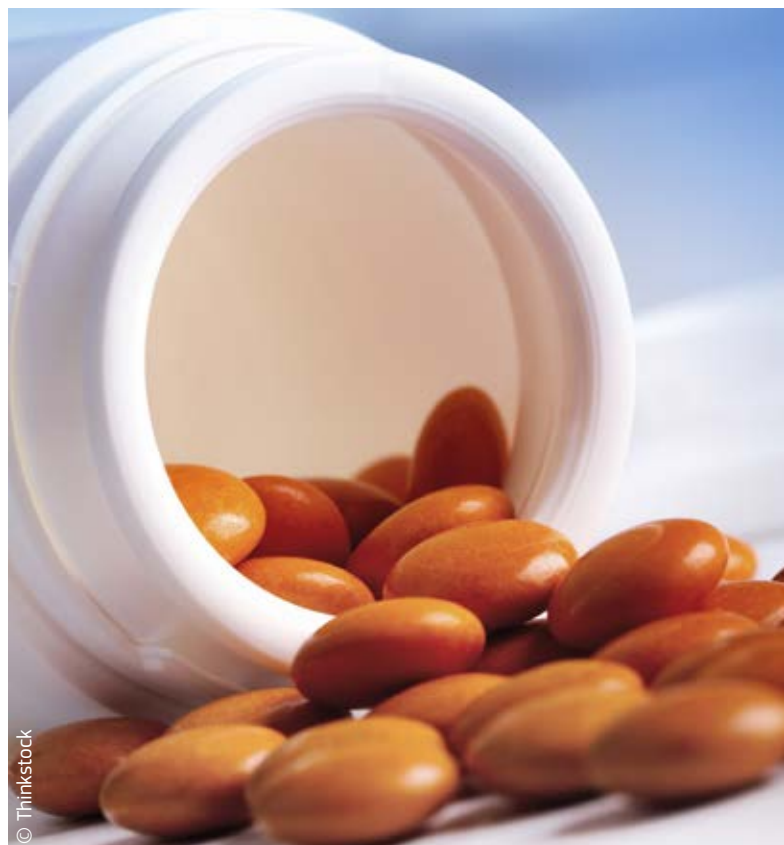
Proiecte sprijinite de UE pentru promovarea siguranței și a eficacității serviciilor medicale

Orice formă de tratament și de îngrijire medicală are anumite riscuri asociate. Medicamentele au reacții adverse, medicii greșesc uneori când prescriu tratamentul, iar pacienții riscă infecții pe durata tratamentului. Printre obiectivele importante ale proiectelor finanțate de UE se numără reducerea acestor riscuri și garantarea unei îngrijiri medicale de înaltă calitate pentru pacienți, care să prezinte siguranță, să fie eficiente și să vină în întâmpinarea nevoilor și a preferințelor acestora.

Un angajament privind siguranța pacienților

Cetățenii UE se așteaptă, cum e și normal, să beneficieze de îngrijire de cea mai bună calitate, iar siguranța lor să fie considerată o prioritate. Cu toate acestea, aproximativ unu din zece pacienți internați anual în UE suferă de diferite probleme ca urmare a tratamentului urmat; de asemenea, se estimează că 37 000 de pacienți mor din cauza unor infecții asociate asistenței medicale, care adesea ar putea fi prevenite. Numai costul infecțiilor nosocomiale se ridică la aproximativ 7 miliarde € pe an. Prin urmare, siguranța pacienților și calitatea îngrijirii medicale sunt aspecte-cheie pentru Europa.

Recomandarea 2009/C 151/01 a Consiliului a reprezentat un îndemn la acțiune, propunând o strategie de ansamblu la nivelul UE pentru promovarea siguranței pacienților și combaterea infecțiilor asociate asistenței medicale. Această recomandare a sporit importanța siguranței pacienților pe agenda politică a statelor membre și a reprezentat un catalizator important al luării de măsuri la nivelul UE și la nivel național.

© Thinkstock

Promovarea siguranței și a eficacității medicinei

Creșterea siguranței pacienților a fost realizată prin eforturi transectoriale concertate, la care a contribuit în mod semnificativ programul de sănătate al UE. Printre inițiativele UE s-au numărat acte legislative noi (de exemplu, privind farmacovigilența și drepturile pacienților în cadrul asistenței medicale transfrontaliere) și constituirea unui grup consultativ de experți, Grupul de lucru privind siguranța pacienților și calitatea îngrijirii medicale. A fost conceput un plan de acțiune al CE pentru a aborda problema rezistenței la antibiotice, iar Centrul European de Prevenire și Control al Bolilor (ECDC) are un rol-cheie în monitorizarea infecțiilor asociate asistenței medicale și în educația și formarea pentru combaterea acestora.

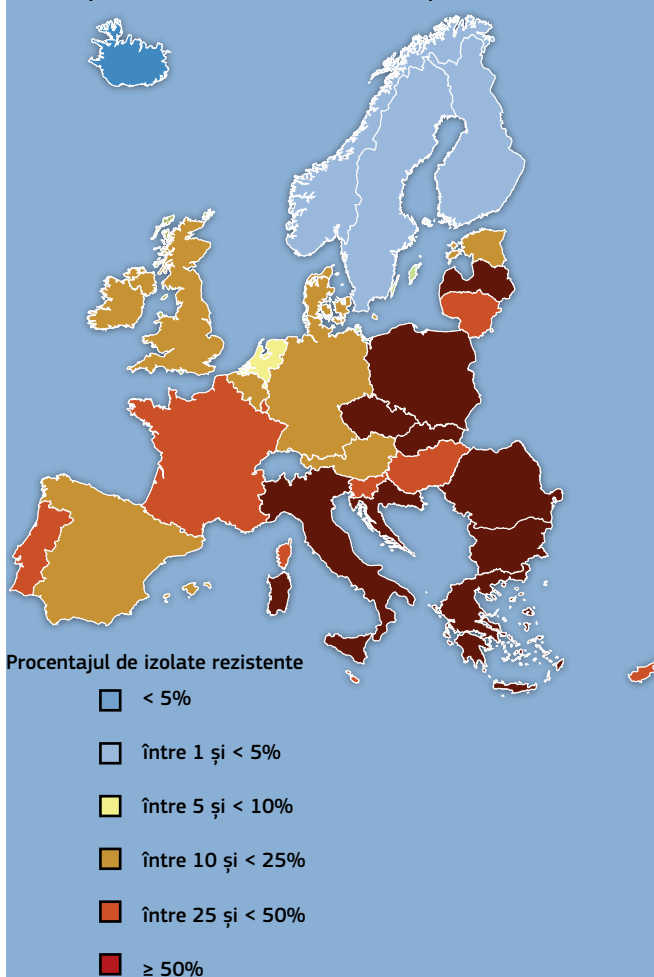
Progresul depinde de realizarea unor schimbări atât la nivelul „nano” – în ceea ce privește practica clinică curentă –, cât și la nivel strategic, prin promovarea sistemelor de sănătate care manifestă un angajament puternic față de siguranța pacienților și ai căror pacienți sunt informați și abilitați să influențeze politica și practica. În consecință, programul de sănătate al UE a sprijinit acțiuni care promovează schimbul de informații și de experiență atât la nivel practic, cât și la nivel strategic. Acesta a susținut proiecte care vizau punerea în aplicare a celor mai bune practici clinice în domenii-cheie precum combaterea infecțiilor și administrarea de antibiotice, dar și rețele influente cu acoperire paneuropeană, menite să sporească siguranța pacienților și calitatea asistenței medicale.

Aceste priorități sunt menținute în al treilea program în materie de sănătate, lansat în 2014. Un obiectiv global al acestuia este de a facilita accesul cetățenilor UE la servicii de asistență medicală mai bune și mai sigure.

3,2 milioane

Numărul estimat al pacienților care suferă anual infecții asociate asistenței medicale în UE; se consideră că 20-30 % din aceste cazuri pot fi prevenite.

Rezistența la antimicrobiene: procentajul izolatelor de *Klebsiella pneumoniae* rezistente la cefalosporine în 2013.

Sursa: Baza de date ECDC EARS-Net (http://www.ecdc.europa.eu/en/health-topics/antimicrobial_resistance/database/Pages/database.aspx).

Lucru în rețea pentru siguranța pacienților

Titlul proiectului: Rețea la nivelul Uniunii Europene pentru siguranța pacienților (EUNetPaS)

Numărul de parteneri: 23 din 15 țări: BE, DK, DE, IE, EL, ES, FR, LT, LU, NL, AT, PT, FI, SE, UK. **Finanțarea din partea UE:** 1 468 869 €. **Durata:** 30 de luni.

EUNetPaS a înființat o rețea care reunește profesioniști din domeniul sănătății, grupuri de pacienți, instituții și cercetători din 27 de țări ale UE, pentru a încuraja și a spori colaborarea în domeniul siguranței pacienților.

Obiectivul proiectului a fost de a spori coordonarea și coerența la nivelul UE, de a promova o cultură a siguranței pacienților și de a încuraja schimbul de informații și educația.

Printre rezultatele proiectului s-au numărat un instrument de evaluare a culturii privind siguranța pacienților, linii directe pentru educație și formare, precum și o bibliotecă online a sistemelor de raportare. De asemenea, proiectul a dus la înființarea unor platforme în domeniul siguranței pacienților în mai multe țări.

Activitatea proiectului a fost dusă mai departe și extinsă prin Rețeaua la nivelul Uniunii Europene pentru siguranța pacienților și calitatea asistenței medicale (European Union Network for Patient Safety and Quality of Care – PaSQ).

Accesați <http://ns208606.ovh.net/~extranet/>

Prevenirea infecțiilor prin pachete de asistență medicală

Titlul proiectului: Punerea în aplicare a unor pachete strategice pentru prevenirea și gestionarea infecțiilor (IMPLEMENT)

Numărul de parteneri: 5 din 5 țări: BE, DE, IT, MT, NL. **Finanțarea din partea UE:** 499 775 €. **Durata:** 24 de luni.

Există dovezi substanțiale că anumite intervenții simple și necostisitoare pot reduce la minimum riscul unor infecții asociate asistenței medicale, cum ar fi infecțiile sângelui ca urmare a cateterizării și pneumoniile asociate ventilării. Totuși, această „asistență medicală sub formă de pachet” nu se aplică întotdeauna consecvent în îngrijirea medicală de rutină.

Pentru a încuraja adoptarea acestora la scară mai largă, proiectul IMPLEMENT a adunat orientări din întreaga Europă printr-o analiză a liniilor directe publicate, prin consultări cu experții și prin chestionare completate de profesioniștii din domeniul medical.

Acest exercițiu a dus atât la colectarea, cât și la diseminarea de bune practici și a identificat obstacolele care limitează punerea în aplicare a asistenței medicale sub formă de pachet, orientând totodată conceperea unor strategii pentru sporirea adoptării acestui tip de asistență.

Accesați www.eu-implement.info/

Promovarea chirurgiei ambulatorii

Titlul proiectului: Creșterea siguranței pacienților în spitale cu ajutorul chirurgiei ambulatorii (DAYSAFE)

Numărul de parteneri: 15 din 10 țări: BE, DK, ES, FR, IT, HU, NO, PT, RO, SE. **Finanțarea din partea UE:** 650 000 €. **Durata:** 36 de luni.

Chirurgia ambulatorie este recunoscută ca fiind cea mai bună abordare bazată pe probe pentru mai mult de 80 % dintre intervențiile chirurgicale electivă, fiind și mai puțin costisitoare decât intervențiile care necesită spitalizare. Cu toate acestea, utilizarea chirurgiei ambulatorii prezintă variații largi de la o țară la alta, reprezentând în prezent numai aproximativ 40 % din totalul intervențiilor chirurgicale electivă.

Pentru a promova utilizarea chirurgiei ambulatorii, proiectul DAYSAFE a cartografiat practica actuală și a identificat exemple de bune practici la nivel de politică și la nivel operațional clinic.

Cu ajutorul unui curs de formare și al unor instrumente precum un manual privind chirurgia ambulatorie și aplicarea acesteia, s-au diseminat bune practici pentru a încuraja adoptarea mai largă la nivel național/regional, în spitale și în centre medicale ambulatorii.

Accesați www.daysafe.eu/

Analiza comparativă a asistenței medicale pentru problemele cardiace

Titlul proiectului: Analiza comparativă a spitalelor europene în funcție de rezultatele obținute la intervențiile privind sindromul coronar acut și la intervențiile ortopedice (**EURHOBOP**)

Numărul de parteneri: 13 din 10 țări: DK, DE, ES, FR, HR, IT, NL, PL, PT, UK. **Finanțarea din partea UE:** 779 746 €.

Durata: 2011-2014.

Analiza comparativă este o metodă valoroasă de a evalua calitatea asistenței medicale. Pentru a sprijini analiza comparativă a rezultatelor înregistrate de spitale în tratarea infarctului miocardic și a anginei instabile, proiectul EURHOBOP

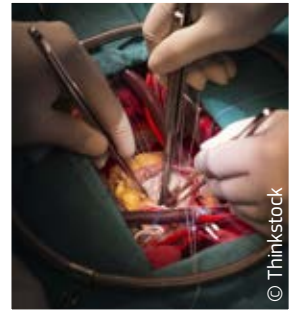
a conceput și a validat un algoritm de previziune pe baza unor determinanți-cheie ai deceselor în spitale.

Algoritmul se concentrează asupra unor intervenții clinice cheie – angiografia coronariană, tromboliza și intervențiile percutanate – și ia în calcul caracteristicile pacientului, ale spitalului și ale țării care afectează mortalitatea.

Instrumentul le permite directorilor de spital și decidenților politici să evalueze în mod clar, obiectiv și confidențial rezultatele, pentru a putea spori calitatea asistenței medicale în cazul problemelor cardiace.

Cet outil permet aux dirigeants des hôpitaux et aux décideurs de bénéficiaire d'une évaluation claire, objective et confidentielle des performances, en vue d'améliorer la qualité des soins cardiaques.

Accesați www.eurhobop.eu/

© Thinkstock

O rețea paneuropeană

Titlul proiectului: Rețea la nivelul Uniunii Europene pentru siguranța pacienților și calitatea asistenței medicale (**PaSQ**)

Numărul de parteneri: 38 din 24 țări: BE, BG, DK, DE, IE, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LT, LU, HU, MT, NL, NO, AT, PL, RO, SK, FI, SE, UK.

Finanțarea din partea UE: 3 496 164 €. **Durata:** 36 de luni.

Pornind de la realizările proiectului EUNetPaS, PaSQ este o rețea paneuropeană a organizațiilor interesate de la nivel național și internațional care sprijină implementarea recomandărilor Consiliului privind siguranța pacienților și colaborarea în domeniul calității asistenței medicale.

Rețeaua facilitează partajarea de informații și de know-how, de exemplu, prin vizite la fața locului și înființarea unor mecanisme pentru a sprijini aplicarea la scară mai largă a practicilor clinice sigure și a sistemelor de management al calității asistenței medicale. Creșterea gradului de implicare a pacienților reprezintă o preocupare deosebită.

Punctele de contact PaSQ joacă un rol tot mai important în ceea ce privește conectarea activităților rețelei în planurile și strategiile naționale.

Accesați www.pasq.eu/

Creșterea calității prescrierii de antibiotice la copii

Titlul proiectului: Rezistența la antibiotice și prescrierea acestora la copiii din Europa (**ARPEC**)

Numărul de parteneri: 15 din 11 țări: BE, DE, EE, EL, ES, IT, LT, NL, PT, SI, UK. **Finanțarea din partea UE:** 683 049 €. **Durata:** 40 de luni.

ARPEC a urmărit creșterea calității prescrierii de antibiotice pentru copiii din Europa. Pe baza unei colaborări cu parteneri europeni, proiectul a acoperit lacune importante în ceea ce privește colectarea de date despre practicile de prescriere a antibioticelor în asistența medicală primară și în spitale, precum și despre rezistența la antibiotice în infecțiile pediatrice.

ARPEC a descoperit variații ample ale practicilor de prescriere, atât în ceea ce privește utilizarea excesivă, cât și în ceea ce privește dozarea insuficientă, constatându-se o imagine foarte neuniformă a rezistenței la antibiotice în Europa.

Pe lângă furnizarea de informații pentru noile programe de gestionare a antibioticelor, proiectul a cuprins și conceperea unor materiale de formare noi pentru pediatri și a fost util pentru mai multe inițiative internaționale de monitorizare a consumului de antibiotice și a rezistenței în rândul copiilor.

Accesați www.arpecstudy.eu/

© Thinkstock

Informații suplimentare

Direcția Generală Sănătate și Siguranță Alimentară
a Comisiei Europene

http://ec.europa.eu/health/patient_safety/policy/index_ro.htm

Agenția Executivă pentru Consumatori, Sănătate, Agricultură și
Alimente (Chafea)

ec.europa.eu/chafea/index.html

Baza de date cu acțiuni cofinanțate prin programele
de sănătate ale UE

ec.europa.eu/chafea/projects/database.html

Oficiul pentru Publicații

© Uniunea Europeană, 2014

Reproducerea textului este autorizată cu condiția menționării sursei

EB-02-14-930-RO-C (versiune tipărită)
EB-02-14-930-RO-N (PDF)
978-92-9200-599-3 (versiune tipărită)
978-92-9200-576-4 (PDF)
10.2818/61100 (versiune tipărită)
10.2818/56653 (PDF)